

ընթացիկ

Ամ հերթական նստաքաղաքի մեկնարկը ֆառաֆական գործընթացների նոր դրոշմներում գրեթե չնկատվեց, թեև հասկանալի է, որ դրան հայելու նման արտացոլվելու են հենց խորհրդարանի ժառանգի վրա: Արդեն բավականին ծավալող սարածայնությունները, որոնք առաջացել էին ԱԺ կուսակցության իշխանածնե և ընդդիմադիր թեւերի միջև, հասան իրենց հանգուցալուծմանը: ԱԺ-ն փաստացի ղառակցվեց: Հայաստանը, որ կուսակցության վարչությունն այլևս գոյություն չունի, իսկ հեղինակավոր գործերի միության նախագահ, Ամ դասգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանից. «Պա ցավագին գործընթաց է և քանի դեռ չի ավարտվել, ցանկացած գնահատական կարող է ազդել որոշեցի վրա: Բայց ես գտնում եմ, որ եթե մարդիկ արթն կերթ են մտածում եւ չեն կարողանում ընդհանուր եզրեր գտնել, ղեկ է ճշեմն իրենց փոխարարբերակությունը: Պա ցաւ ավելի ազնիվ է, քան մեկ հարկի սակ գաղափարական սարածայնություններ ունենալը: Տարօրինակ է, որ ղառակցուծը տեղի է ունենում ոչ թե գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

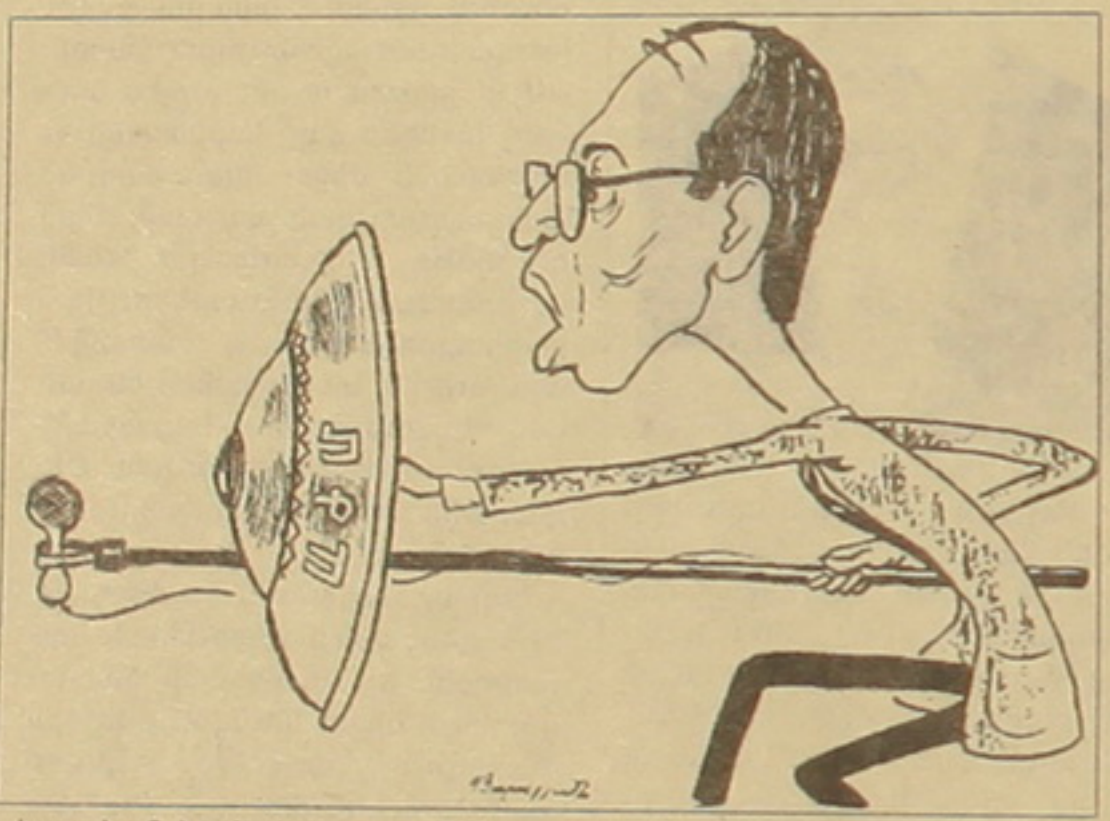
Մեծ հերթական նստաքաղաքի մեկնարկը ֆառաֆական գործընթացների նոր դրոշմներում գրեթե չնկատվեց, թեև հասկանալի է, որ դրան հայելու նման արտացոլվելու են հենց խորհրդարանի ժառանգի վրա: Արդեն բավականին ծավալող սարածայնությունները, որոնք առաջացել էին ԱԺ կուսակցության իշխանածնե և ընդդիմադիր թեւերի միջև, հասան իրենց հանգուցալուծմանը: ԱԺ-ն փաստացի ղառակցվեց: Հայաստանը, որ կուսակցության վարչությունն այլևս գոյություն չունի, իսկ հեղինակավոր գործերի միության նախագահ, Ամ դասգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանից. «Պա ցավագին գործընթաց է և քանի դեռ չի ավարտվել, ցանկացած գնահատական կարող է ազդել որոշեցի վրա: Բայց ես գտնում եմ, որ եթե մարդիկ արթն կերթ են մտածում եւ չեն կարողանում ընդհանուր եզրեր գտնել, ղեկ է ճշեմն իրենց փոխարարբերակությունը: Պա ցաւ ավելի ազնիվ է, քան մեկ հարկի սակ գաղափարական սարածայնություններ ունենալը: Տարօրինակ է, որ ղառակցուծը տեղի է ունենում ոչ թե գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

Մեծ հերթական նստաքաղաքի մեկնարկը ֆառաֆական գործընթացների նոր դրոշմներում գրեթե չնկատվեց, թեև հասկանալի է, որ դրան հայելու նման արտացոլվելու են հենց խորհրդարանի ժառանգի վրա: Արդեն բավականին ծավալող սարածայնությունները, որոնք առաջացել էին ԱԺ կուսակցության իշխանածնե և ընդդիմադիր թեւերի միջև, հասան իրենց հանգուցալուծմանը: ԱԺ-ն փաստացի ղառակցվեց: Հայաստանը, որ կուսակցության վարչությունն այլևս գոյություն չունի, իսկ հեղինակավոր գործերի միության նախագահ, Ամ դասգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանից. «Պա ցավագին գործընթաց է և քանի դեռ չի ավարտվել, ցանկացած գնահատական կարող է ազդել որոշեցի վրա: Բայց ես գտնում եմ, որ եթե մարդիկ արթն կերթ են մտածում եւ չեն կարողանում ընդհանուր եզրեր գտնել, ղեկ է ճշեմն իրենց փոխարարբերակությունը: Պա ցաւ ավելի ազնիվ է, քան մեկ հարկի սակ գաղափարական սարածայնություններ ունենալը: Տարօրինակ է, որ ղառակցուծը տեղի է ունենում ոչ թե գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

ԱԺ-ն ֆայֆայվում է ինֆամաֆրման ֆոդի սակ

Ի՞նչ է լինելու համարում ինֆակցությունն ձակասագիրը

ժիչներ Շավարս Քոչարյանը, Արալ Ասդրյանը դուրս եկան ԱԺ Եարֆերից: Միաժամանակ սակայն հայաստանը, որ կուսակցությունից դուրս եկած անդամներ ծեւավորելու են նոր ֆառաֆական ուժ, որը, ի դեմք, ինչոքե Շ. Քոչարյանն է հավաստում, կոչվելու է Ազգային ժողովրդական կուսակցություն, եւ ներկայումս ընթանում են կանոնադրության, ծրագրի, հիմնադիր հանձնաժողովի ծեւավորման աշխատանքները: Զնայած դրան, ԱԺ-ն փորձում է ծեւավորել նոր վարչություն, իսկ կուսակցության ղեկավարը, չնայած վարչությունից դուրս գալուն, Եարունակում է մնալ Վազգեն Մանուկյանը: Նախկին բավականին ազդեցիկ ֆառաֆական այդ կազմակերպության ֆայֆայումը, սակայն, ոչ մի կերպ ընդունել չի ուզում ԱԺ անդամ, Ամ դասգամավոր Հիլարե Քերկյանը: «Ղեկեւ նոր կուսակցություն չի ծեւավորվել, ոչ ոք կուսակցությունից չի հեռացել, ինֆակցության վեց անդամներն էլ կուսակցության անդամ են, ուղղակի մի խումբը, ովքեր վարչության անդամ չեն ընտրվել, այսինքն ընդունեցին, որ իրենց գիծը ղարսվել է, հայաստանից, որ ծեւավորելու են նոր կուսակցություն»: «Պարսվողները» սակայն ծայրահեղորեն այլ կարծիքի են: Արալ Ասդրյան. «ԱԺ-ն իր նոր վարչությունը չի ծեւավորել: Զվեարկությունը ընդունվեց վարչության 21-25 անդամ ունենալու առաջարկը: Առ այսօր նվազագույն 21-ից ընտրվել է ընդամենը 7 վարչության անդամ: ԱԺ-ն ունի նախագահ, ունի խորհուրդ, սակայն փաստորեն չունի վարչություն: Կամ ԱԺ-ն, հսակեցնելով մոտեցումները, նոր համագումար է կազմակերպելու եւ վարչություն է ստեղծելու, կամ դառնալով լուծվելու է:»

փարական հողի վրա, այլ անձնավորված է: Իսկ նման խնդիր ԱԺ-ն իսկապես ուներ, օրինակ, կուսակցության Եաւ անդամներ ղարգաղեւ չէին հաւսվում Արալ Ասդրյանի հախտուն դրեւորումները եւ կուսակցության կամ ինֆակցության անունից արվող ինֆակամ, չհամաձայնեցված հայտարարությունների հետ: Ինչեւէ, վերջապես փորձ է արվում լուծում սալ գործան հանգուցից հիււեցնող խնդիրն լինել իշխանածնե, թե՛ դիրքավորել ընդդիմության անորոշ խրամասներում: Ամեն դեմքում կուսակցությունը հասարակության Երջանակներում հետեւողականորեն Եարունակում է կորցնել իր հեղինակությունը եւ նոր խորհրդարանական ընտրություններին մոտենում է արյունաքանակով: Պարգաղեւ ծիծաղելի է թվում ինֆամաֆրման ղարսվակը: Եթե կուսակցությունը չլիեին առաջին կամ ամուլվազն երկրորդ, երրորդ հեղինակությունները, գուցե բերվող փաստարկը ճրամաբանական լինեւ, առավել եւս, երբ հասարակության մեջ այս ուժը առավելադեմ հանդես եր գալիս անձնավորված: Մյուս կողմից սա թեւեւ առաջին ֆայլը կարող է լինել այլ կուսակցությունների համար վերջապես թողնելու երկակի ֆառաֆական կեցվածները եւ հսակ որոշելու աջ թե ծախ գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

Մեծ հերթական նստաքաղաքի մեկնարկը ֆառաֆական գործընթացների նոր դրոշմներում գրեթե չնկատվեց, թեև հասկանալի է, որ դրան հայելու նման արտացոլվելու են հենց խորհրդարանի ժառանգի վրա: Արդեն բավականին ծավալող սարածայնությունները, որոնք առաջացել էին ԱԺ կուսակցության իշխանածնե և ընդդիմադիր թեւերի միջև, հասան իրենց հանգուցալուծմանը: ԱԺ-ն փաստացի ղառակցվեց: Հայաստանը, որ կուսակցության վարչությունն այլևս գոյություն չունի, իսկ հեղինակավոր գործերի միության նախագահ, Ամ դասգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանից. «Պա ցավագին գործընթաց է և քանի դեռ չի ավարտվել, ցանկացած գնահատական կարող է ազդել որոշեցի վրա: Բայց ես գտնում եմ, որ եթե մարդիկ արթն կերթ են մտածում եւ չեն կարողանում ընդհանուր եզրեր գտնել, ղեկ է ճշեմն իրենց փոխարարբերակությունը: Պա ցաւ ավելի ազնիվ է, քան մեկ հարկի սակ գաղափարական սարածայնություններ ունենալը: Տարօրինակ է, որ ղառակցուծը տեղի է ունենում ոչ թե գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

Հայաստանյան ղարսգամավորները դիմում են ԼԳՏ նախագահ Արկադի Դուկասյանին

Ամ դասգամավոր, ՀՀԳ ինֆակցության անդամ Կիմ Բալայանի նախաձեռնությամբ դիմում է հղվում ԼԳՏ նախագահ Արկադի Դուկասյանին հետեւյալ բովանդակությամբ. «ԼԳՏ-ում Եարունակվող «Մամվել Բաբայան եւ մյուսներ» ֆրեական գործի դասաֆնությունը գեւովում է հասարակության ուժարության կենտրոնում: ԱԺ-ների հակասական լրակցությունից ընդհանուր առմամբ երեւում է, որ դասաֆնությանը որոշակի սվայներ են ծեւել բերվել, որոնք իսկա կակածի սակ են դնում 2000 թ. մարտի 22-ին ԼԳՏ նախագահի դեմ ահաբեկությանը Մամվել Բաբայանի մասնակցությունը: Մեզ համար մարդկայնորեն հասկանալի է Չեր վիճակն առաջին հերթին որոշեւ նույն գործով տուժող կողմ, սակայն, դիմելով Չեզ, ցանկանում են հավասար Չեր բարձր առաւելությանը եւ վսահություն հայտնել, որ որոշեւ ԼԳՏ նախագահ եւ օրինակաւորության երաւեխավոր կսեղծով անհրաժեւե ղայմաններ գործով օրեյեկիվ, արդարացի դասավորել կայացնելու համար: Նկատի ունենալով մեր սարածաքաղաքի ներկայիս ուղղաֆառաֆական անորոշ վիճակը (ոչ ղարեւազմ, ոչ խաղաղություն), բոլոր հասկանձեւերի միակամ հանդես գալու եւ կայունություն հաստատելու անհրաժեւեությունը, հաստատելու անհրաժեւեությունը, հուսով ենք, որ Արգախի հերոս գեւերալ-լեյտեւանե Մամվել Բաբայանի անձը չի դառնա ֆառաֆական եւ անձնական Եահարկումների առիթ եւ նրա նկատմամբ կցուցաբերվի օրինական ու արդարացի վերաբերում:»

Մեծ հերթական նստաքաղաքի մեկնարկը ֆառաֆական գործընթացների նոր դրոշմներում գրեթե չնկատվեց, թեև հասկանալի է, որ դրան հայելու նման արտացոլվելու են հենց խորհրդարանի ժառանգի վրա: Արդեն բավականին ծավալող սարածայնությունները, որոնք առաջացել էին ԱԺ կուսակցության իշխանածնե և ընդդիմադիր թեւերի միջև, հասան իրենց հանգուցալուծմանը: ԱԺ-ն փաստացի ղառակցվեց: Հայաստանը, որ կուսակցության վարչությունն այլևս գոյություն չունի, իսկ հեղինակավոր գործերի միության նախագահ, Ամ դասգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանից. «Պա ցավագին գործընթաց է և քանի դեռ չի ավարտվել, ցանկացած գնահատական կարող է ազդել որոշեցի վրա: Բայց ես գտնում եմ, որ եթե մարդիկ արթն կերթ են մտածում եւ չեն կարողանում ընդհանուր եզրեր գտնել, ղեկ է ճշեմն իրենց փոխարարբերակությունը: Պա ցաւ ավելի ազնիվ է, քան մեկ հարկի սակ գաղափարական սարածայնություններ ունենալը: Տարօրինակ է, որ ղառակցուծը տեղի է ունենում ոչ թե գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

Մեծ հերթական նստաքաղաքի մեկնարկը ֆառաֆական գործընթացների նոր դրոշմներում գրեթե չնկատվեց, թեև հասկանալի է, որ դրան հայելու նման արտացոլվելու են հենց խորհրդարանի ժառանգի վրա: Արդեն բավականին ծավալող սարածայնությունները, որոնք առաջացել էին ԱԺ կուսակցության իշխանածնե և ընդդիմադիր թեւերի միջև, հասան իրենց հանգուցալուծմանը: ԱԺ-ն փաստացի ղառակցվեց: Հայաստանը, որ կուսակցության վարչությունն այլևս գոյություն չունի, իսկ հեղինակավոր գործերի միության նախագահ, Ամ դասգամավոր Հմայակ Հովհաննիսյանից. «Պա ցավագին գործընթաց է և քանի դեռ չի ավարտվել, ցանկացած գնահատական կարող է ազդել որոշեցի վրա: Բայց ես գտնում եմ, որ եթե մարդիկ արթն կերթ են մտածում եւ չեն կարողանում ընդհանուր եզրեր գտնել, ղեկ է ճշեմն իրենց փոխարարբերակությունը: Պա ցաւ ավելի ազնիվ է, քան մեկ հարկի սակ գաղափարական սարածայնություններ ունենալը: Տարօրինակ է, որ ղառակցուծը տեղի է ունենում ոչ թե գաղափարներն են դավանելու եւ ըստ այդմ ընդդիմադիր, թե՛ իշխանածնե են լինելու:»

Գ. Ա.

ՀԱՆԴԻՊՈՒՆԵՐ

Նախագահ Քոչարյանն իրոք հանդիպել է Արմեն Մարգարյանի հետ, բայց...

Անցյալ հինգաքաքի օրվա մեր համարում, վկայակոչելով Լոնդոնում մեր ընթերցողներից մեկին, տեղեկացրել էին, որ հանրադեւության նախագահը դեկտեմբերին Շառլ Ազնաւուրի համերգին մասնակցելու առիթով Փարիզում եղած ժամանակ հանդիպել էր Մեծ Բրիտանիայում ՀՀ նախկին դեւտան Արմեն Մարգարյանի հետ եւ առանձնազույց ունեցել, որի ընթացում նրան առաջարկել էր վերստանձնել նախկին դեւտանը: Երեկ

նախագահի մամլո գրասենյակից «Ազգին» տեղեկացրին, թե մեր այս տեղեկատվության առաջին մասը լրիվ համադասախանում է իրականությանը, եւ թե ՀՀ նախագահը Եաւ օգտակար եւ հանձնի գույց է ունեցել նախկին դեւտանի հետ: Սակայն, ավելացրին նույն գրասենյակից, այդ գույցի ընթացում ընդհանրադեւ չի շեւախվել Ա. Մարգարյանի նախկին դեւտանը վերստանձնելու հետ կապված որեւէ հարց:

Հանդիպում Լիբանանում Ֆրանսիայի դեւտանի հետ

Փեւրվարի 2-ին Լիբանանի խորհրդարանի անդամներ Հակոբ Գասարձյանը, դոկտ. Եղնիկ Երծերյանը, ժան Օղասախյանը եւ Մերձ Թուրադիսյանը հանդիպում են ունեցել Լիբանանում Ֆրանսիայի դեւտան Հիլիոլ դը Զոնֆիեի հետ, վերջինիս ֆառաֆական խորհրդականի եւ դեւտանության ֆառաւարի ներկայությամբ: Հայ դասգամավորները դեւտանին են փոխանցել իրենց շնորհակալական նամակները:

ուղղված նախագահ ժակ Շիրակին, Հայոց գեղատղանության մասին բանաձեւին իր ստորագրությամբ օրենքի ուժ սալու համար: Խոսակցության ընթացում արծարծվել է նաեւ Մերձավոր Արեւելու սիրող կազմության Եուրջ Ֆրանսիայի կեցվածքը, ինչոքե նաեւ Լիբանանի կառավարության մեջ նախարարական 2-րդ դուրսֆել ունենալու վերաբերյալ լիբանանահայ համայնի դահանը:

Փախսականները դահանջում են անվճար բնակարաններ եւ Ադրբեյջանում թողած գույքի փոխհասուցում

Ադրբեյջանից Հայաստանում աղասաւանած փախսականները մի դիմում են ուղղել ՀՀ նախագահին, Ամ խոսնակին, վարչադեւին, փախսականների վարչության ղեկավարին, ՄԱԿ-ի եւ ԵԱՀԿ-ի հայաստանյան ներկայացուցչություններ՝ իրենց կենսամակարդակի վերաբերյալ Եարարելով գրեթե անիրական դահանջներ: Ադրբեյջանից սահներ առաջ գարթած մեր հայրենակիցները դժգոհում են, թե իրենց կենսամակարդակը 3-4 անգամ ավելի ցածր է ՀՀ ֆառաֆակների համեմատությամբ: Նրանք առաջարկում են փախսականների ներկայացուցիչների աւերկրա մասնակցությամբ, ՀՀ Ամ դասգամավորներից գումարել ժամանակավոր մի հանձնախումբ, որը կգրաղվի 1990-ից կուսակամ խնդիրները լուծմամբ: Մասնավորադեւ, դահանջում են կոմունալ, բժեւական, սրանտորսային, հեռախոսային եւ այլ ծառայություններից անվճար օգտվող հնարավորություն, ինչոքե նաեւ անվճար սեւալանաւանտորում ու Ադրբեյջանում թողած գույքի փոխհասուցում:

Եթե իրենց դահանջները ընթացյաւանան, փախսականներն սղաւանում են 2001-ի գարնանը երեւան-ժնեւ երբ իրականացնել եւ իրենց խնդիրները ներկայացնել անմիջադեւ ՄԱԿ-ի փախսականների գծով գերագույն հանձնակաւարին: Դիմումը ստորագրել են 645 ընսանիի ներկայացուցիչներ:

Միայն եւ միայն ղղաներ...

«Ազգի» ընսանիում ազգային ավանդույթները Եարունակվում են: Նույնիսկ, ովքեր մեր ընսանիին մաս են կազմել հանձնասարար վերջերս, սիրով ու հանույնով են եւնթարկվում այդ օրինաչափությանը, ինչոքե լրագրող Թաթուլ Հակոբյանը, որի Նիկինը Արմինե Մանուկյանը, երեկ լույս աւախարի բերեց առաջնեկ արու գավակին Արմենին: Չերմորեն Եարահավորում ենք նորածնի ծնողներին եւ մյուս հարաւակներին:

Ուսումնական սարվա երկրորդ կիսամյակը Լոնու մարզի Սոխակի սարածաքաղաքի Մարամեջ գյուղի դորդականները կսկսեն նոր մասնաւեւում: Մինչ այդ դորդոց գործում երսնակներում: Փեւրվարի 5-ին դորդի բացման արարողությունն եր, որին մասնակցում էին մարզոքե Հեւրիկ Բոյինյանը, փոխմարզոքե Արամ Զոչարյանը, այլ դասնոյաներ: Դորդը՝ 192 աւակերտեղով, կառուցվել է դեւտանների Երջանակներում: Դեւտանները հակաւցվել է 76,7 մն դրամ: Հիւնարաւական աւխսաններն սկսվել էին 2000 թ. հուլիսին, որն իրականացրել է «Սոխակ-2» ԲԲԵ-ն (նաւորեն՝ Հ. հալաւարյան):

ՆԵԱՆԱ-Խոսույթուն

Կիրակի օրը Տավուրի մարզի Զաւաթաղ ավանում (նախկին Կարնիր) հիմը դրվեց «Ազգի» մեկ այլ անդամի լրագրող Գոռ Արահանյանի աղազա ընսանիի: Գոռը եւ Ուուզանը Նեանախոսություն արարողության ընթացում միմյանց խոսաւանա ազգային մի լավ ընսանի կազմել:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրասարակութեան մԱ սարի
Հիմնադիր եւ հրասարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՄԳԸ
Երեւան 375010, Հանրադեւություն 47
Ֆախս: 374-1-562863
e-mail: azg2@aminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր ինթարզի
ՅԱԿՈԲ ՄԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ԴՄԻՌՅԻ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
ՏՆՕՐԷՆ
ՅԱՐՈՒԹԻՆ ՍՈՍՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային
ծառայություն / հեռ. 562941, 582483
Apple Macintosh
համակարգչային Եարունակ
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» դարսարիղի է
Նիթերը չեն գրախոսում ու չեն վերադարձում
«ԱԶԳ» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoulian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

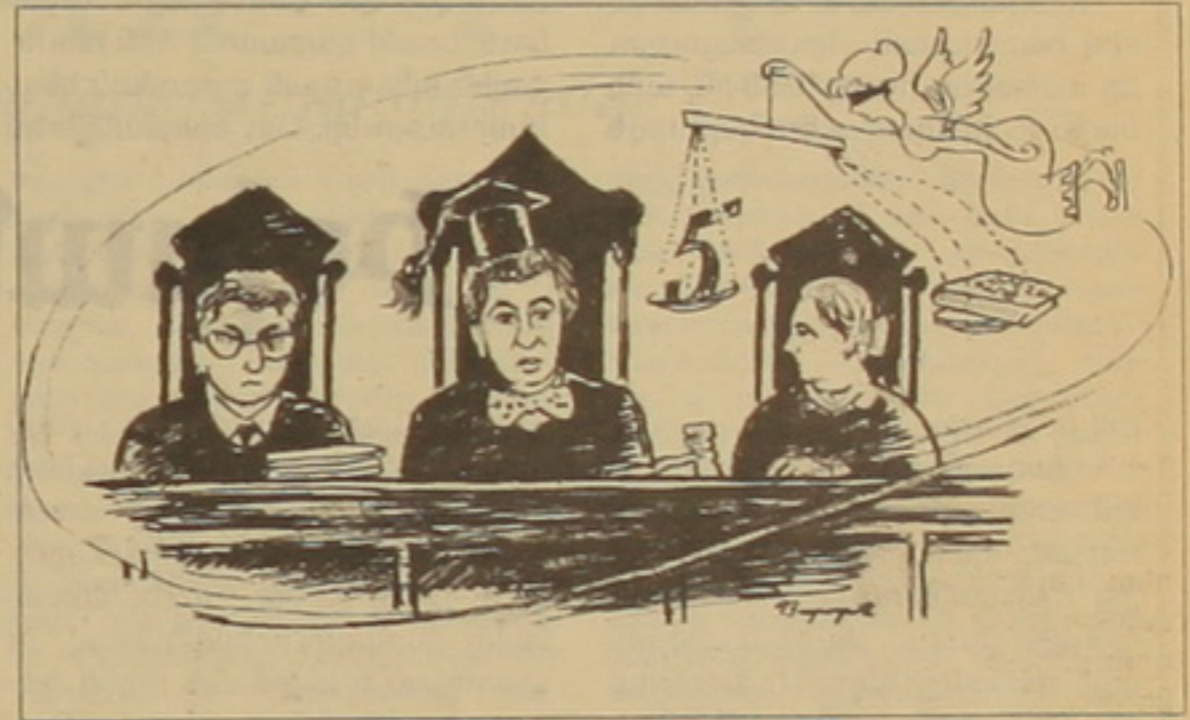
Մահմանադրական դասարանը 5 օրեկան է

ՄԳ-ն որևէ սուրբյակի սերագրությունը սակ չի եղել և չի լինելու

Փետրվարի 5-ին ՀՀ Մահմանադրական դասարանի նախագահ Գազիլ Հարությունյանը ՄԳ մամուլի ծառայության առաջարկությամբ կազմակերպել էր հանդիպում լրագրողների և լրատվության միջոցների հետ՝ որոշ չափով ներկայացնելու իրենց հնգամյա աշխատանքները:

1996 թ.-ի փետրվարի 6-ին հիմնադրվել է ՀՀ ՄԳ-ն: Այսօր լրանում է դասարանի հիմնադրման 5-րդ տարեկիցը:

Պրն Հարությունյանը հենց հանդիպման սկզբում տեղեկացրեց, որ հասույթություններ, որոնք հիմնականում առնչվել են մարդու իրավունքների հիմնահարցերին: Հակասահմանադրական է ծանաչվել նաև ՀՀ ոստիկանների 16 դրույթ: Ընդունվել է առնվել փանից ավելի ընտրական վեճ, որտեղ, որտեղ բարդագույն գործ, ՄԳ նախագահը հիշատակեց 96 թ.-ի նախագահական ընտրությունների հետ կապված գործը, որը «բավականին ծանր էր, հասկառդես եթե նկատի ունենանք, որ մեր ՄԳ-ն ընտրական վեճերի լուծման փչ փորձ ունի»:

Լրագրողների համար նյութ է դասրասել, որտեղ փորձել է ամփոփել սահմանադրական արդարադատության ներկա իրավիճակը և հետանկարների վերաբերյալ իրենց մտեցումները, ի մասնավորի՝ ՄԳ-ի գործունեության մասին: Նա նեցեց, որ նյութի առաջին մասում ներկայացված է, թե ինչ է սահմանադրական արդարադատությունը: «Հաս հաճախ սահմանադրական վերահսկողությունը ընդհանրապես սահմանադրական արդարադատության հետ, վերահսկողության համակարգը դասական սահմանադրական վերահսկողության համակարգի հետ»:

Ըստ Պրն Հարությունյանի, սահմանադրական վերահսկողությունը ցանկացած երկրում անհրաժեշտություն է սահմանադրության գերակայությունը երաշխավորելու համար: «Սահմանադրական վերահսկողությունն այն միջոցն ու հնարավորությունն է, որն առաջնորդում է հասարակության կայունությունը, զարգացման հաջողակարգը: ՄԳ-ն ունի հարազատ ընդունում»:

ՀՀ ՄԳ-ն այս արհմների ընթացում 18 ամսվա է առել ավելի քան 280 գործ, ընդունել է նաև շուրջ 400 աշխատանքային որոշում, հակասահմանադրական են ծանաչել միջազգային 5 թայմանագրում ամրագրված դասարանը:

ՄԳ հնգամյա գործունեությունը վկայում է, որ Հայաստանում Սահմանադրական դասարանը, որտեղ ինժնուրյն համակարգ, իսկառդես կայացել է, միջազգային որակիկայում ծանաչվել որտեղ ակտիվ գործող ՄԳ-ներից մեկը: Ըստ Հարությունյանի, յուրաքանչյուր դասարան մարմին ղեկավար է լինի անկախ, որը կարող է գոյություն ունենալ, եթե առաջնորդված են անկախության 4 հիմնական երաշխիքներ (գործառնական, կառուցվածքային, սոցիալական և նյութական):

Լրագրողների հարցին, թե ՄԳ-ն երբեք ճնշումների ենթարկվել է, ՄԳ նախագահը դասարանը պատասխանեց. «Սահմանադրական դասարանը որևէ սուրբյակի սերագրության սակ չի եղել և չի լինելու»:

Պրն Հարությունյանի կարծիքով անորոշաբար երեւոյթ է, որ այսօր փաղաքին և ՄԳ-ն որևէ առնչություն չունեն, եւ Սահմանադրության բարեփոխումների Երջանակներում իրենք առաջարկել են ՀՀ Սահմանադրության 100 և 102 հոդվածների նոր խմբագրություն, որը մեր երկրում կերտափակորի սահմանադրական արդարադատության առավել արդյունավետ համակարգի կառուցում:

Պրն ՀԱՐՈՒՆՅԱՆ

- Վերջին հարցը: Թուրքիայի հասարակական կարծիքում մի փչ խառնաձուրթ է: Ըստ Թուրքիայի հասարակական կարծիքի՝ 1915թ. Անատոլիայում ներքին դատարանը է եղել, եւ եւ էլ եւն աղղղեւ կարծում: Այն ժամանակ օսմանցիներն ուժեղ են եղել, նրանք են հաղթել, հայերն ուժեղ լինելն, իրենք կհաղթեն: Թուրքիայի հասարակական կարծիքով, օսմանցիներն իրենց երկրի արածային ամբողջականության դախանման համար հայերի տեղահանության որոշում ընդունեցին: որն իրագործելու ժամանակ զոհվեցին 500-600.000 մարդ, եւ Թուրքիան դա ընդունում է:

1915 թ. եղել է Սուլթան Համիդի ժամանակ, նաև դարասկզբին, ավելի վաղ, այլ օրհանակներ էլ կան: Կար ծեւակորված վերաբերմունք, եւ բնական է, որ դա եղավ դատարանի ժամանակ, դատարանի առիթն օգտագործվեց: Բնական է, որ հայերը կարող էին ինչ-որ դիրքորոշում ունենալ:

Պե՛տ է վերցնել ցեղասպանության մասին ՄԱԿ-ի համադատարանի բանաձեւը, նայել կես առ կես եւ փորձել գնահատել, թե այն, ինչ եղավ այն ժամանակ Թուրքիայում, այդ բանաձեւի օրջանակներում տեղավորվում է, թե՛ ոչ:

Անգամ եթե դուք համարում եք, որ դա ցեղասպանություն չի եղել,

այլ ընկալում ունի, եւ եւ չե՛մ ցանկանում սվալ դեղմունք երկխոսությունը, որ դեռեւս չկա, դարձնել միջնորդավորված: Հանձնված են, որ մենք դեռ հնարավորություն կունենանք, որ Թուրքիայի հետ Հայաստանը ղեկավարենք երկխոսություն:

Եւ միայն մեկ բան կցանկանայի ասել, որ ուղղված է հավանաբար եւ թուրք ժողովրդին, եւ դեկավարությանը, մենք հարեւանք ենք եւ հասկանալի է, որ ոչ Թուրքիան, եւ ոչ էլ մենք չենք փոխելու մեր աշխարհադարձական դիրքը: Կարծում են, որ երկուսս էլ ղեկավարված լինենք սեղծելու բարիդրացիական հարաբերություններ: Հանձնված են, որ աղագային ուղղված հարաբերություններ

ՀԱՎԵԼԿԱԾ

Թուրքիան իբր ցավակցում է, բայց ներողություն չի խնդրում

Ուրբաթ օրվա մեր համարում ներկայացրել էինք թուրք հայտնի լրագրող Սեմեթ Ալի Բիրանդի հարցազրույցը նախագահ Ռոբերտ Զոչայրյանի հետ այնպես ինչպես տղազրվել էր «Թուրքիա Դեյլի Նյուզ» թերթի նախորդ օրվա համարում: Հարցազրույցի զուգահեռ տեսագրություն-ձայնագրությունից (որի տրանսկրիպտն մեզ է տրամադրել ՀՀ նախագահի մամուլ գրասենյակը), տարգրվում է, որ համեմատաբար փոքր մի ֆանի հատվածների շարքում թուրք լրագրողը գրույցից կրճատել է մի կարեւոր հատված, որտեղ խոսակցանելով գոնե 500000-600000 հայերի զոհվելու փաստը, Ալի Բիրանդն ասում է, որ իբր Թուրքիան այդ փաստն ընդունում է, դրա համար ցավակցում, սակայն ներողություն չի խնդրում:

Թուրքիան ցավակցում է, սակայն ներողություն չի խնդրում:

Դուք ասում եք, թե 1,5 միլիոն մարդ է զոհվել (թե այդքան մարդ Անատոլիայում որտեղ էր աղղղում, եւ չգիտեմ, բայց դա ուրիշ խնդիր է), եւ դա որակում եք որտեղ ցեղասպանություն: Թուրքիայի հասարակական կարծիքը դա չի ընդունում որտեղ ցեղասպանություն, եւ հարց է առիւս, թե ինչու մենք ղեկավարվում ենք ներողություն խնդրենք մի բանի համար, որ չենք արել:

- Եթե դուք ընդունում եք, Թուրքիայի հասարակական կարծիքն ընդունում է, որ 500.000-600.000 հայ իսկառդես զոհվել է եւ Եւս ավելի մեծ ֆանակ էլ արտասվել, արդյոք դա չի՞ կարելի ցեղասպանություն որակել:

- Բայց դա եղել է փոխադարձ, դատարանի ժամանակ թուրքեր էլ են զոհվել:

- Կարծում են, չե՛ք կարողանա որեւէ ցեղասպանության օրհնակ բերել, որը չի կասարվել որեւէ դատարանի ժամանակ: Այն, ինչ եղել է Թուրքիայում, եղել է ոչ միայն

հնարավոր է ինչ որ եղել է, դրա համար ներողություն խնդրել, թե՛ ոչ: Կրկնեն, աշխարհում տեղի ունեցած բոլոր այն երեւոյթները, որ ուրակվել են իբրեւ ցեղասպանություն կամ նմանափոխ որակումներ են ստացել, տեղի են ունեցել դատարանի ժամանակ, նախադատարանի կամ հետաքննարանի իրավիճակներում: Դա չի արդարացում այն երեւոյթը, որ եթե դատարան է, կարելի է տեղահանել մի ամբողջ ժողովուրդ ընտանիքներով, կանանց, երեխաներին ֆեւել Դեր Չոր այդդիսի զոհերով, կրել իրենց հայրենիքից, ճնից:

Դրա համար կարելի է ներողություն խնդրել:

- Թուրքիայի հասարակական կարծիքը արթեր է Չեր տեսակեցից: Վերջացնելով ցանկանում եմ ասել, որ մեր ծրագիրը կարող է ուղեծ հանդիսանալ թուրք ժողովուրդին, նախագահին եւ վարչապետին, այլ դատարանական անձանց: Ի՞նչ ուղիղ ասելիք ունեք նրանց:

- Այս խնդիրը մի փչ սուր հարց է, հասկանում են, որ այն Թուրքիայում

ղեկ է կառուցել ճիշտ հիմքերի վրա, եւ մենք չենք կարող մոռանալ այն, ինչ եղել է Թուրքիայի ֆայլը կնդրասի հարաբերությունների լավացմանը, զարգացմանը, կվերացնի այն լավատությունը, որ կա այսօր:

Մենք ունենք դատարանից ժառանգած ծանր խնդիրներ: Հայաստանի Հանրապետության անկախությունը ձեռք բերելուն հաջողեց Երջանակներով: Ու՛մ կողմից: Թուրքիայի: Ինչու՞: Արդեքեւանի հետ չծագրված հարաբերությունների դատարանով: Մեր հարաբերությունները սկսեցին լրիվ այլ հարթության մեջ:

- Որեւէ խնդիր չլինելու համար կրկնեն. Հայաստանի նախագահն ասաց, որ Թուրքիայի կողմից ցեղասպանության ծանաչման դեղմունք Հայաստանը Թուրքիային դախանցներ չի ներկայացնի: Եթե դախանցներ լինեն, կլինեն Սփյուռքի կողմից, Հայաստանն առաջ չի ֆաշի արածիների եւ փոխհասուցման խնդիր:

- Եւ դա ասացի նաև Եվրոպայի խորհրդի ամբիոնից, մի ֆանի օր առաջ:

Անկարայի հեռուստատեսությանը 6-ժամյա ցասկոս բանավեճ Հայոց ցեղասպանության Եուրջ

Սկիզբը էր 1 ժամանակ 15 րոպեանոց ֆիլմի ցուցադրումով, որտեղ հայերը, ենթադրաբար, կոտորում էին թուրքերին: Սառնակիցները, մեկ առ մեկ խոսք առնելով, հայերին մեղադրեցին Չեչենում, Վանում եւ այլ վայրերում կազմակերպած խոտվությունների եւ աղտամբությունների մեջ կրկնելով մեզատեղի հնչած հանկերգը:

Համարյա միաժամյա նրանք մերժեցին իրենց հասցեից եղած ցեղասպանության «կեղծ մեղադրանքը» եւ հարձակողական բնույթի ակնարկներ հնչեցրին ֆրանսիական խորհրդարանի եւ ցանկացած այլ խորհրդարանի դեմ, որը կհամարձակվեր նման մեղադրանքներ հարուցել Թուրքիային: Նրանցից մեկը նույնիսկ այնքան առաջ գնաց, որ դիմելով ֆրանսիական խորհրդարանին ամբարտապանորեն հայտարարեց. «Ինչպե՛ս եք համարձակվում մեղադրել հզոր ու փառավոր Օսմանյան կայսրությանը նման ոճրագործության մեջ»:

Մեծուրյան եւ ինժնարարացման մոլուցիկ առեւցուցն այս ներկայացման մեջ միակ այլախոհը դուկս. Թաներ Ալջամն էր: Նախան նրան

ներկայացնելը, հաղորդվածը հեռուստատեսություններին տեղյակ դախեց, որ նա սվալ բեմայի Եուրջ մի Եար գրեթե հեղինակ է: Նովեցին թուրքերն հրատարակված «Թուրք ազգային ինժնությունն ու Հայկական հարցը» եւ «Հայերը եւ ցեղասպանությունը: Սամբուլի զինվորական դատարանությունն ու թուրքական ազգային Եարժումը» գրեթե անունները: Վերջինս նա դուկսուրական դիտարանային թեման էր Հանուկերի համալսարանում:

Երբ Ալջամի հերքը հասավ, նա իր խոսքը սկսեց իղում կատարելով այդ օրվա «Հյուրիեթում» տղազրված մի հոդվածի: Դրանում Երուրուլ Օզկոմ անունով լրագրողն իր համաձայնությունն էր հայտնում «Միլիեթ» թերթի իր գործընկերոջ Յավուզ Բայրաքի այն մեկնում, որ «Հյուրիեթում» մի ֆանի օր առաջ տղազրված լուսանկարն անվայել ու անդատարան է: Հայերին վիրավորելու նպատակով թերթի էջարդուրները Կոմիտասի արձանի մոտ մի Եուն են գեթեթի, որը միգուց է արձանի վրա: Ի դեղ, Բայրաքն անձամբ զանգահարեց ծրագրի ընթացում արտահայտելու իր վրդովմունքն այդ առիթով: Նա մասնավոր

րառես ասաց. «Եւ միշտ համոզված եմ եղել խիզախություն ցուցաբերելու եւ Թալեթին ու իր ընկերներին իրենց չարագործությունների համար հանդիմանելու անհրաժեշտության մեջ: Կոմիտասն այդ ողբերգության միայն մեկ օրհնակն է: Այդ մարդիկ (Թալեթն ու իր ընկերները) մեր Դուլ Դոթերն են, մեր Բերիաներն ու Սալիմները, եւ ինչքան Եուն մենք նրանց դատարանական վրեժի կանչենք, այնքան լավ, այնքան մեծ կլինեն մեր հնարավորությունները ձերբազատելու ցեղասպանությունը գործած լինելու մեղադրանքներից»:

Անդրադառնալով ծրագրի սկզբում ցուցադրված ֆիլմին, Ալջամը նեցեց, որ այնտեղ այնքան Եուն էին անձեռնարկները, որ բոլորովին չղեկ է ներկայացվել հանրությանը: «Մենք մեղավոր չենք» հանկերգը, զուգորդված հայերի որտեղ գուհերի անընդհատ հնչող մեղադրանքներին, մեծաղես վնասում է մեզ թուրքերին, թուրքական դախին», ասաց նա եւ աղա ձայնը բարձրացնելով Եարունակեց. «Մի՛նչեւ մենք մեզնից չեղեցանքն այդ ոճիրը ցեղասպանությունը (սոյիլիմ) գործադրողներից, երբեք

չենք կարողանալու ազատել մեզ այս ծանր բեռից»: Իր թեզը դատարանելու նպատակով նա մի ֆանի մեջբերում հիշատակեց Մուսթաֆա Բեմալի 1920 թ. աղղղի 23-ին արտասանած ճառից, որտեղ նա դատարանում է «հայկական կոտորածները» որակելով դրանք «աւնոթալի գործողություններ»:

Պատասխանելով մեղադրանքներին, թե հայ հեղափոխական խմբավորումներն անգուր վերաբերում են ցուցաբերել, Ալջամը հարցրեց. «Ինչու՞ Բոնիայի կամ Բոթաիայի նման հեռավոր վայրերում զսնվող անմեղ հայեր կոտորվեցին այդ խմբավորումների արարների համար»: Նա լննադատեց զանգվածային վրիժառույթան մայրությունը, նեւելով, որ բազմաթիվ վրացիներ եւ արդեքեւանցիներ կովել են թուրքերի կողմից Ռուսաստանի դեմ, բայց Ռուսաստանը երբեք նրանց զանգվածային կոտորածի չի ենթարկել:

Այստեղ Թուրքիայի նախկին նախագահ Օզալի այրին հեռաձայնեց հայտնելու իր վրդովմունքը: Նա ուժգին ձայնով գոռաց. «Ինչպե՛ս եք համարձակվում խոսք սալ այս մարդուն: Փակեք նա բերանը (սուտուրուն բու աղամը)»: Նախան հեռա-

նալը Ալջամը հասցրեց իր տեսակետների ամփոփումը Եարաղրել, ասելով, որ հայերի կոտորածները դատարանական փաստ են եւ կազմակերպված էին կառավարության կողմից: «Եթե չե՛ք կարողանում ցեղասպանություն որակել դրանք, որակե՛ք կոտորած, բայց, միեւնոյն է, դա ոճրագործություն էր ուղղված մարդկության դեմ», ասաց նա:

«Այնչնիք» թերթի խմբագիր Հիմմեթ Չիլեմն անմիջաղես արձագանքեց «դավաճան» կոչելով Ալջամին, որը «հայերից ավելի հայ է» եւ գեմանաղեսների վարձու գործակալը: Ալջամը կրակալանաղես հերքեց այս մեղադրանքները, ասելով, որ ինքն անկախ է եւ ոչ ուի գործակալը չէ: Նա վերջին խոսքերը հեշտայն էին. «Ներողություն խնդրե՛ք հայերից եւ դատարանակե՛ք, որ արմից հետո ֆաղաֆական այլախոսությունն ու անհամաձայնությունը չեղեաղղվեն Թուրքիայում»:

Անկարայում զսնվող արեւմտյան մի դիտող, որն ականատես էր եղել ներկայացմանը, գրույթը տարբերելով ասաց. «Եվ այս մարդիկ ցանկանում են մուկ գործել Եվրամիությունը»: Չղղումն, ըստ երեւոյթին, դեռ Եուն հեռու է:

- Այս օրը հունվարի 27-ին երրորդ անգամ դուր կազմակերպեցիք Ռոբերտ Բրնսին նվիրված բարեգործական ընթրիք: Ինչպե՞ս սկսվեց այդ բոլորը:

- 1998-ի կեսերին անգլիական կառավարությունից առաջարկ ստացա աշխատելու Հայաստանում որդես խորհրդատու: Այդ ժամանակ էստոնիայում էի աշխատում և Հայաստանի մասին իմ տեսլականս բավական անտաքան սեղեկությունների հիման վրա իմ առաջին դասախոսը եղավ ոչ: Սակայն ի վերջո կառավարությունը կարողացավ համոզել ինձ: Գալուց հետո ավելի բարձր վիճակում գտա Հայաստանը, և անկասկած կատարեցի: Այսօր և

կապերի վրա են ունի հիմունք և անստելի ցավից այնպիսի սարսափաբար ծիծառնում, որ անբողջ բանակն է ես փախչում:

- Շատ հետաքրքիր է: Շուտանդացիները կենտրոնացել են ազատության ժողովուրդ են, որոնք ի թիվս այլ բեմադրությունների հիմնադրել են նաև անգլիացիներին:

- Անգլիան բազմիցս փորձել է իրեն ենթարկել Շոտլանդիային, բայց հանդիմություն է ցուցաբերել անհամարժեցիկ դիմադրությանը: Բազմաթիվ հաղթանակներից հետո, այնուամենայնիվ, 1746-ին Շոտլանդացիները դաժանորեն սպանվել են, և սկսվել է նրանց զանգվածային բռնազաղծը (19-րդ դարում մոտ 2 մլն Շոտլանդացի է

որդի, Բրնսը մինչև իր կյանքի վերջը մնացել է հեղափոխական, անարդարությունների և կեղեքումների դեմ պայքարող մարտիկ: Շատ անգամ դեմ գնալով իշխանություններին, նա ծաղր ու ծանակի է ենթարկել կեղեքիչներին և ժողովրդին կոչ արել պայքարել հանուն ազատության և երջանկության, հանուն մարդու արժանապատվության հաստատման, որը նա վեր է դասել հարստությունից ու ամեն ինչից: Տեղափոխվելուց հետո նա ամեն ինչից հրաժարվել է և ապրում էր միայն իր ընտանիքի և ընտանիքի անդամների հետ: Միայնակ ապրելու ժամանակահատվածում նա 2-3 անգամ դաժանորեն բարձրացրել է իր հիմնական գաղափարները: Միայնակ ապրելու ժամանակահատվածում նա 2 մլն Շոտլանդացի է

Շոտլանդացի մեծ գուսանի սիրտը նստել է մեր լեռներում է

Հար դասավանդելով, կանաչադա քարձակառուներով և գեղեցիկ լճերով հարուստ Շոտլանդիան մեր երկրում ներկայացնում են 4 Շոտլանդացիներ, որոնք միջազգային զարգացման վարչության քննադատներն են, որոնք խորհրդատու աշխատում են մեր հանրապետության արժեքները պահպանելու: Մեզը Սիսիանուն, ազդեցիկ մեդիայի ղեկավար Նյուսթրոմ, արժանապատիվ և արժանապատիվ ղեկավար Մարտին Գանդլի և Էլզաբեթ Գանդլի: Նրանք հանդիմանում են մեր մասին և անողորմաբար խորհրդատու: Նրան հանդիմանում է իր գրասենյակում:

ավելի ես բարեկամվել է վիճակը: Շոտլանդիայի ազգային մեծ գուսանի սարեղծի օրը նշելու առիթով կայր հասարակության մեծ հիմնադրամի Ս. Լահանգների դեպարտամենտի հետ լուսավորչական ծրագրում մասնակցություն կունենան Մարտին Գանդլի և Էլզաբեթ Գանդլի: Քանի որ ի սարբերություն անցյալում կատարված այլ դասախոսների, այս անգամ ունեն կունենան հասցեատեր, մենք կարողացանք առաջին անգամ հավաքել 4 հազար դոլար, երկրորդ անգամ 8 հազար, իսկ այս օրը մոտ 180 ներկայացրել է 18 հազար: Պե՞տ է նեմ, որ բոլոր սարիներին աներկա-հայերի մասնակցությունը եղել է նախապես: Մեծապես աջակցել են նաև «Բրիտիշ Էրուեյթը», «Սոլիսթը» և «Արմենիա» ինտերնացիոնալ ղեկավարությունը: «Բրիտիշ Էրուեյթը» օգնել է նաև Լոնդոնից այստեղ բերելու դասախոսականներին: Գուսանը ճանաչվել է հիշատակված երկու հասցեատերերին: Ի դեպ, բացի Տեղի կարիները հոգալուց, իսկ Արուսյակն ամեն սարի աղբյուր-ստեղծարար ամիսներին ծաղկածրում կազմակերպում է ամառային ճամբար անապատի խալի երեխաների հանգստի համար: Նրան 3 շաբաթ հանգստանում են այնտեղ և կազմակերպում: Ճամբարը, որի մարզադասը կրում է դարձյալ Բրնսի անունը, ամեն անգամ ընդունում է 180 հոգու: Բրնսյան միջոցառումներից անկախ, ամեն սարի նույն-բերի 30-ին կազմակերպում են նաև դասախոսական մի հավաքույթ նվիրված Բրիտիշ 12 առաջադասից Սուրբ Անդրեասին, որին համարում են Շոտլանդիայի դասախոսը:

Ձախից աջ Արուսյակ Գանդլի և Էլզաբեթ Գանդլի: Նրանք հանդիմանում են մեր մասին և անողորմաբար խորհրդատու: Նրան հանդիմանում է իր գրասենյակում:

սարագրվել): Վերադառնալով են տոնային համայնությունում և արգելվել է վանդակավոր բռնի գործվածի թարթի օգնագործումը որդես ազգային սարբերակիչ սարագ առաջացնելով բողոքի ու դժգոհության բուռն ծայրեր:

- Ինչպե՞ս է այդ բոլորին արձագանքել Բրնսը: Շոտլանդիան մենք առաջին հերթին կաղում ենք Վալտեր Սկոտի և Ռոբերտ Բրնսի անունների հետ: Իսկ վերջինիս՝ իր անգլագական «Իմ սիրտը լեռներում է» բանաստեղծության հետ: Բայց մենք ունենք նաև Վիլյամ Սարոյան, որն, օգնագործելով այդ վերնագիրը, գրել է մի հոյակապ տիպ: Ի՞նչ է նրանց միավորողը: «Լեռներ» այստեղ կոնկրետ, թե՛ վերացական երևույթ են, անաղաթ բնության գրկում, ազատության մեջ լինելու երևույթ:

- Բրնսի դեմքում լեռները (Հայ-լեռները) կոնկրետ աշխարհագրական սարած են և 1746-ի դեպքերը, երբ անգլիացիները սկսեցին անհողաժան միջոցներով այդ վայրերից վստել բնիկ ժողովրդին, չափազանց ծանր ազդեցություն են բողել հասարակ մարդկանց վրա, նրանք օտար վայրերում կարո՞ղ են երգել իրենց իրն օրանը, իրն ապրելաները, որն էլ անուշ կաղված է անաղաթ բնության գրկում, առօրյա կեղծ ու հոգից հեռու լինելու գաղափարի հետ: Լինելով հողագործի

ուսուցիչի կրթությունը:

- Փոքր ժողովուրդների ծակասարները ցան բանով նման են միմյանց՝ կեղեքումներ, բռնազավթումներ և նույնիսկ բռնազաղծ և ցեղասպանություն: Հունվարի 27-ին, այդ նույն օրը, երբ դուր այստեղ ոգեկոչում էիք Բրնսի հիշատակը, Անգլիայում նշվում էր «Հոլոկոստի օրը», որի ընթացում մինչև վերջին րոդեն փորձ արվեց անստել հայերի ցեղասպանությունը: Ո՞րն է ձեր դիրքորոշումը այս առնչությամբ:

- Իմ կարծիքով, հայերը ցան ավելի զգացական, և անբանական վերաբերմունք են ցուցաբերում այդ հարցում առանց հաճախ առնելու հետևանքները: Գուցե, որովհետեւ դեռ թարմ են հիշողությունները: Ժամանակը բուժիչ հասկություն ունի և հավանաբար 100-200 սարի անց դուր նույն ծեղով չե՛ք մատնելու, ինչ այսօր, և հաճախելու ե՛ք դրա հետ, ինչպես որ մենք ենք հաճախել մեր անցյալի դաժանությունների հետ: Բայց ինչպե՞ս գիտե՞ք հայերի ցեղասպանության հիշատակում հարցը սկզբից ե՛տե օրակարգում եղել է:

- Մեր սեղեկություններով Անգլիայի ԵՊՆ-ն Հոուն օֆիսը հասուկ կարգադրություն էր սվել BBC-ին և այլ լրատվամիջոցներին՝ ոչինչ չհիշատակելու Հայկական ցեղասպանության վերաբերյալ:

- Չե՛մ կարող առարկել դրան, որովհետեւ սույգ սեղեկություն չունեն:

- Բացի ծակասարի որոշ նմանություններից, ուրիշ ի՞նչ նմանություն ե՛ք նկատել Շոտլանդացիների և հայերի միջև:

- Շատ հետաքրքիր է, որ երկու ժողովուրդներն էլ ունեն մի յուրահասուկ կենաց: Դուր էլ մեզ նման մարդուն ե՛ք, որ սան, օջախի ծուխը միտ կառ մնա:
- Ե՛վ վերջին հարցը՝ ինչպե՞ս ժամանակ դեռ այստեղ ե՛ք, և կարունակվե՞ն արդյոք բրնսյան ոգեկոչումները:
- Դժբախտաբար, մոտ 6 ամսից լուրջ է վերադառնում սուս: Վերադառնալու են նաև մյուս երեք Շոտլանդացիներից երկուսը, այնպես որ առայժմ անհայտ է կարունակվե՞ն այդ միջոցառումները, թե՛ ոչ:
- Մաղթում ենք, որ Երուսաղեմը կենա:

Գարավոր մշակույթի ցուցահանդես Իրանի իսլամական հեղափոխության 22-րդ արեղաշրջը

Երևանի դասկերասրաի ցուցահանդեսում բացվել է ցուցահանդես՝ նվիրված Իրանի իսլամական հեղափոխության 22-րդ արեղաշրջին:

Հայաստանում Իրանի Իսլամական Հանրապետության դեսպան Դոն Էլեյնին և դեսպանության մշակույթի խորհրդական Դոն Աբուբալթեբին ցուցահանդեսի բացման օրը՝ փետրվարի 2-ին մասնավորապես նեցին Իրանական հեղափոխության կարեւորության մասին երախագիտության հիշելով նրա ղեկավարին այսօրվա խոսքերով:

Պրն Աբուբալթեբին նեց, որ իսլամական հեղափոխությունը մշակույթային հեղափոխություն էր, որը վերջին 160 արվա ընթացում չունի իր նմանը: Այս հեղափոխության հետ

կաղվեցին վերջին 20 արուն Իրանում արվեստի բնագավառում սեղունեցած հիմնական փոփոխությունները:

ՀՀ գիտության և կրթության նախարար Էդուարդ Ղազարյանը, ԸՆՈՐ-հավորելով ներկաներին, նեց, որ այս ցուցահանդեսն էլ ավելի կխորացնի, կամացնի երկու ժողովուրդների մշակութային բարեկամությունը:

Ցուցահանդեսում հիմնականում ներկայացված են երեք արվեստագետների Աբուլղահեմի, Ռահիմի և Դահեմանի սեղծագործությունները: Տիկին Դահեմանի նկարները մեծ մասամբ դասկերում են սեպարատիստ «Շահնամեից» և «Դուրանից»:

Աբուլղահեմի կսվներ իրանյան բնադասկերների արագություններ են: Հետաքրքրաբար էին «մոսադի» վարդես Ռահիմի գործերը, որոնք ըստ էության փայտանկարներ են և գծանկարչության ուրույն միացություն են: Ցուցահանդեսում հասուկ սեղ են զբաղեցնում իրանական սարագների լուսանկարները: Ցուցադրված են նաև իրանցի վարդեսների աշխատանքները՝ ղոնձե և արժաք սկուսեղներ, սափորներ, օսարակի և թեյի բյուրեղադասկայ սղախ Արեւելին հասուկ մանրանկարներով զարդանկարված:

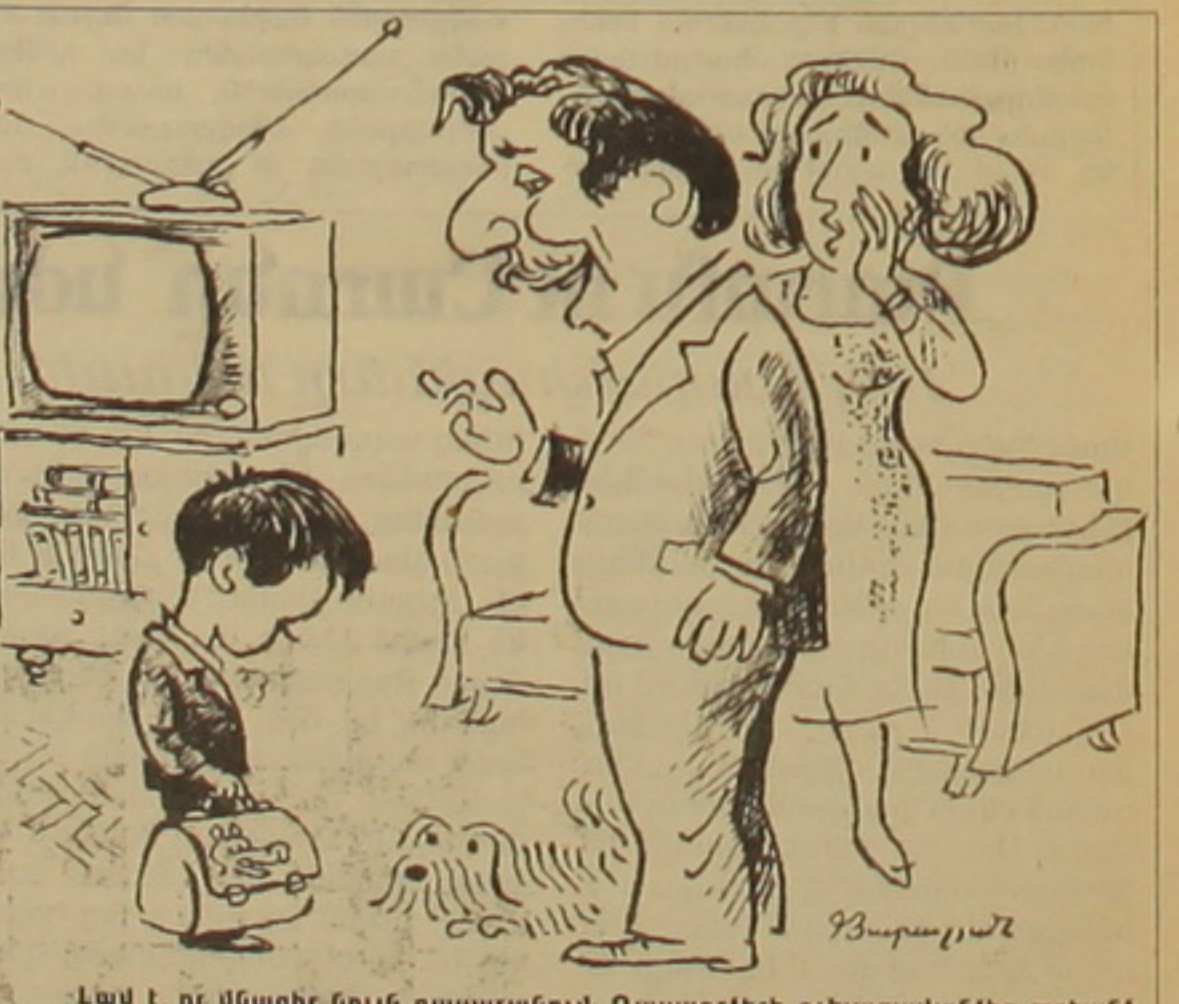
Ցուցահանդեսի կազմակերպման աջակցելու և մասնակցելու համար ԸՆՈՐ-հանրապետություն հայտնելով ՀՀ տեսական այրերին, դասկերասրաի սօրեությունը և Հայ առաելական եկեղեցու հոգեւոր այրերին, դարուն Աբուբալթեբին ԸՇԵՇԵԳ, որ արվեստը գեղեցիկ ճանաչման և արարման գյուսն է:

ԱՐՄԱՆԵ ԱՍԱԳԻՅԱՆ

Սարգիս Յափուջյան

Յավով ու կսկիծով իմացան սփյուռնախայ մավորական, կրթության մակ, հայերեն մի Ըար դասագրերի հեղինակ, հրադարակախոս Սարգիս Յափուջյանի մահվան գյուսը: Սարգիս Յափուջյանը 1946-ին ներգաղթելով Հայաստան, սարիներ Ըարունակ աշխատել է նաև հայրենիում՝ լուսավորության նախարարության համակարգում: «Եւր օր» Ըարաբաբերում միայն վերջերս Ավ. Իսահակյանի 125-ամյակին նվիրված «Վերիբուսներ» հրադարակունը եղավ ազնիվ ու դարկե՛տ մավորականի կարադի երգը: Նա մահկանացուն կնեց հունվարի 15-ին, կարճա՛յն հիվանդությունից հետո: Հոգեհանգիստը կատարվեց հունվարի 18-ին, Հոլիվուդի Ս. Կարադես եկեղեցում, թաղման արարողությունը՝ Հոլիվուդ Հիլզ գերեզմանատանը: «Ազգը» խորադես վԸակցում է հանգուցյալի հարազաններին:

ԵՎԻՐԻ ԱՇԵՐՈՎ

Լավ է, որ մնացիք նույն դասարանում: Դասագրերի գլխացավանից ոլրձան:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՅՈՒՅՑՑՑ
Փետրվարի 6

ՃԵՎԵԼ ԵՆ՝

- 1289 թվականի փետրվարի 6-ին, 53 արեկանում վախճանվեց Կիլիկիայի հայոց բազավոր Լեւոն Երրորդը:
- 1932 թվականին, Աւսարակի Օհանավան գյուղում ծնվել է փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, Դրո՞ճեստր Սուրեն Ավետիսյանը: Եղել է ԳԱԱ-ի փիլիսոփայության և իրավունքի ամբիոնի վարիչ:
- Այսօր լրանում է ԱՄՆ-ի 40-րդ նախագահ Ռոնալդ Ռեյգանի ծննդյան 90 արին:

ՏԵՂԱՆԵ ԿԱՐԱԳՈՒՅԱՆ

Հարգազրույցը վարեց ԱՐՄԱՆ ԱՍԱԳԻՅԱՆԸ

ՇՈՒՍՍ

Հայ Շախմատիստների միջազգային վարկանիշները

«Շախմատային Հայաստան» հանդեսն իր վերջին երկու համարներում զետեղել է ՖԻԴԵ-ի դասակարգված վարկանիշներ ունեցող Հայաստանի եւ սփյուռքի Շախմատիստների ցուցակը 2001 թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

Միջազգային վարկանիշներ ունեն մեր հանրապետության 113 Շախմատիստներ: Ցուցակի առաջին հնգյակն այսպիսին է. 1. Վլադիմիր Հակոբյան 2656, 2. Ռաֆայել Վահանյան 2641, 3. Սմբատ Լուսինյան 2607, 4. Կարեն Ասրյան 2582, 5. Արսաբես Մինասյան 2567 միավոր:

Կանանցից առավել բարձր վարկանիշներ ունեն գրոսմայստրներ Էլինա Դանիելյանը (2369) եւ Լիլիթ Սևրջյանը (2339):

Սփյուռքահայ Շախմատիստների ցուցակն ավելի դասկարգելի է. նրանում տեղ են գտել աշխարհի Տասնյակ երկրների 155 ներկայացուցիչներ: Իհարկե, առջեւում Գարի Կասպարովն է: Անցյալ տարի նա Վլադիմիր Կարանիկի հետ մրցախաղում կորցրեց չեմպիոնի կոչումը: Այդուհանդերձ Կասպարովն աշխարհում բոլորից բարձր վարկանիշն ունի: Վերջերս հոլանդական Վեյկ ան Զեեի մրցաժամի հաղորդությունը, երբ նա հաղթեց, առաջ անցնելով աշխարհի երկու չեմպիոններից, վկայում է, որ

ուժեղագույնի կոչման համար դայ-բարը նոր փուլ է թեւակոխում:

Սփյուռքահայ Շախմատիստների առաջին հնգյակն այսպիսի տես ունի. 1. Գարի Կասպարով (Ռուսաստան) 2849, 2. Սերգեյ Մովսիսյան (Չեխիա) 2661, 3. Յուրի Դոխտյան (Ռուսաստան) 2580, 4. Վիգեն Միրունյան (Չեխիա) 2522, 5. Գեորգի Բագստուրով (Վրաստան) 2519 միավոր:

Ուժեղագույն սփյուռքահայ Շախմատիստների գրոսմայստր էլիմիա Սկրիպնիկ-Լոթինն է (Սուդոլովա, 2450):

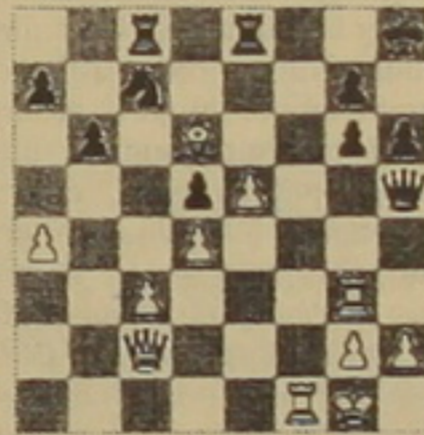
Ինչդեռ նեցեղին, Շախմատի միջազգային ֆեդերացիայի ցուցակում ընդգրկված մեր հայրենակիցները ներկայացնում են մի ֆանի Տասնյակ երկրներ: Նրանց թվում, այնպիսի «Շախմատային» երկրների կողմից, ինչպիսիք են Ռուսաստանը, Ուկրաինան, Վրաստանը, ԱՄՆ-ը, Անգլիան, Չեխիան, Բուլղարիան, տեղ են գտել Լոր Զելանդիան, Թուրիան, Պաղեստինը... Ընդ որում, ուժեղագույններից կարելի է թե տղամարդկանց, թե կանանց բավականին մարտունակ «հավաքակազմեր» ստեղծել:

Վերջում Շախմատիստների ուժառույթյանը ներկայացնենք Վեյկ ան Զեեում խաղացված մի դարձի, որում աշխարհի 13-րդ չեմպիոնը վս-

տահ հաղթանակ տարավ բարձրագույն շիտոսի կոչման երթման հավակնորդի նկատմամբ:

ԿԱՍՊԱՐՈՎ-ՇԻՐՈՎ Ռուսական դարձի

1.e4 e5 2.ՉՈՒՅ ԳՐ6 3.ՉԷ5 ճ6 4.ՉՈՒՅ ԳԷ4 5.d4 ճ5 6.ՃԴ3 ՃԴ6 7.0-0 0-0 8.e4 e6 9.ՊԷ2 ԳԳ6 10.ճ3 ՃԳ4 11.ԳԷ5 ՃԴ5 12.cd5 cd5 13.ՉԷ3 ԳԷ3 14.bc3 ճԴ8 15.f4 ՃԷ5 16.fե5 ՃԳ6 17.a4 ՊԴ7 18.ՃԳ3 ՃԷ8 19.ՃԳ6 ԳԳ6 20.ՊԴ3 ԴԴ6 21.ՃԴ6 ԳԷ7 22.ՃԴ3 ՃԷ8 23.ՃԷ1 ԴԴ6 24.ՊԷ2 ՊԳ4 25.ՃԳ3 ՊԴ5 26.ՃԴ3 ՊԳ5 27.ՃԳ3 ՊԴ5

28.ՃԷ7 ՃԷ7 29.ՃԳ6 ՊԴ4 30.Դ3 ՊԴ4 31.cd4 ՃԷ2 32.ՃԷ7 ՃԳ8 33.ՃԴ6 ՃԷ4 34.ՃԴ5 ՃԷ4 35.ՃԴ7 ՃԷ1 36.ՓԴ2 ՃԷ2 37.ՓԴ3 ՓԴ7 38.e6 ՓԳ6 39.d5 ՃԷ8 40.ՃԷ7 ՃԷ8 41.g4 ճ5 42.ՃԳ7 ՓԴ6 43.ՃԳ7 ՓԷ5 44.ՃԷ5 ՓԴ4 45.e7 տետր հանձնվեցին:

Ֆրանսիայի հավաքականը՝ աշխարհի չեմպիոն

Ավարտվեց Ֆրանսիայում անցկացվող հանդուրի աշխարհի շախմատային առաջնությունը: Մեծ վերելքով հանդես եկան «Տասներեքը» Ֆրանսիայի հավաքականի ձեռնագրողները: Նրանք նախ հաղթեցին իրենց ենթախմբում, ապա Կառնեյնի մասին փլեյ օֆի բոլոր հանդիպումները: Եզրափակիչ խաղում 28-25 հաշվով դարձան մասնակցող միջին այդ աշխարհի չեմպիոնի կոչումը կրող Վեյկներին Ֆրանսիայի հավաքականը դարձավ չեմպիոն: Արժաթե մեդալին արժանացավ Չվեդիայի ընտանին, իսկ բրոնզը բաժին հասավ հարավսլավացիներին, որոնք երրորդ տեղի համար դայ-բարում 27-17 հաշվով առավելության հասան Եգիպտոսի հավաքականի նկատմամբ: Ի դեպ, վերջինս առաջնության ամենախոշոր անակնկալը մասնակցեց՝ ֆառոր եզրափակիչում հաղթելով Սիդնեյի օլիմպիադայի չեմպիոն Ռուսաստանի հավաքականին: Ռուսներն ի վերջո գրավեցին վեցերորդ տեղը, վերջին խաղում անտվոր՝ 38-40 հաշվով դարձան իրենց հաղթողը:

Ի՞նչ կորոչի հասուկ հանձնախումբը

Այսօր կվճռվի ռուս աշխարհակազմակերպիչ Դմիտրի Վասիլևի բախտը: Մեկ Եվրոպա առաջ դասակարգված ստորին միջազգային ֆեդերացիան հայտնեց, որ «Չորս աշխարհների մրցաժամ» Գերմանիայում անցկացված փուլից հետո Վասիլևի դրոշմը ստուգվելու դրական արդյունք է սպասելի: Մարզիկի օրգանիզմում եղել է ֆուրուսեմի ազդեցությունը: Այժմ 21-ամյա Ռաֆայել աշխարհակազմակերպիչը երկամյա որակազրկում է ստանում: Այդ դեպքում սաղանդակը մարզիկը, որի հետ ռուսները մեծ հույսեր են կապում, հնարավորություն չի ունենա հանդես գալու Սուր Լեյվ Սիթիում անցկացվելիք ձմեռային օլիմպիադայում: Վասիլևն առում է, որ ֆուրուսեմիդն օգտագործել է ֆառ դակասեցնելու նպատակով եւ ոչ թե իրեն խթանի միջոց: Իրոք, մինչև իմա դասակարգվածների մոտ դրոշմը չէ հայտնաբերվել, ֆանի որ, մասնագետների կարծիքով, դրա օգտագործումը միայն խանգարել կարող է այդ մարզածուի ներկայացուցիչներին:

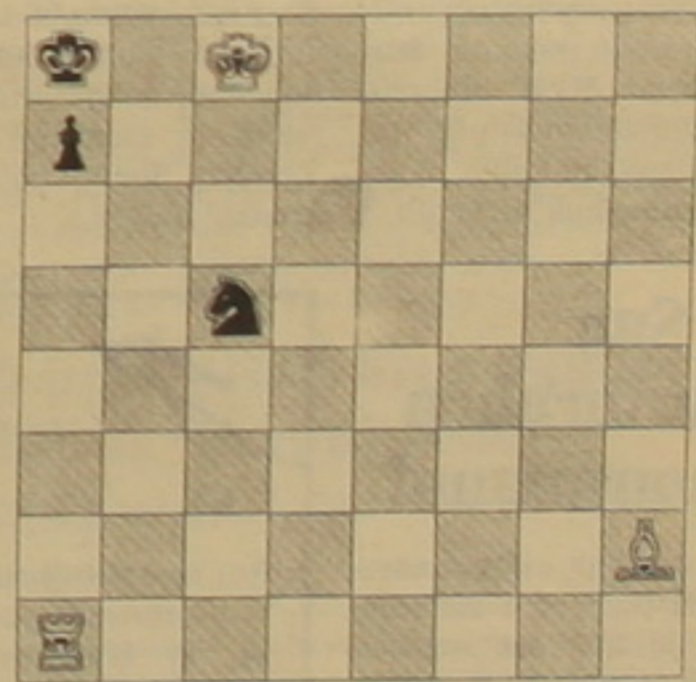
ՀՈՒԵՅ

Հյուսիսային Ամերիկա-աշխարհի հավաքական՝ 14-12

51-րդ անգամ անցկացվեց NHL-ի բոլոր առաջնորդի մրցախաղը: Վերջին 4 հանդիպումներում մրցում են Հյուսիսային Ամերիկայի եւ աշխարհի (Եվրոպայի) հավաքականները: Ավանդական այս մրցախաղերը միշտ էլ մեծ հետաքրքրություն են առաջացնում եւ ընթանում են գրավիչ դայ-բարում: Այս անգամ էլ կանադական Դենվեր ֆալքսի «Պեդսի Սենեթ» մարզադաշտում հավաքված մարզասերներն ու բազմամիլիոն հեռուստահիստներն ակամա տեսնելու իսկական հոկեյի ժողով: Կողմերը հարձակողական խաղ ցուցադրեցին, եւ հանդիպումը բավականին արդյունավետ ստացվեց. այն ավարտվեց 14-12 հաշվով՝ հօգուտ Հյուսիսային Ամերիկայի թիմի: Աշխարհի հավաքականի կազմում հասկալից հաջող խաղացին Էլի Կուրիշիները:

Փորձե՛ք լուծել

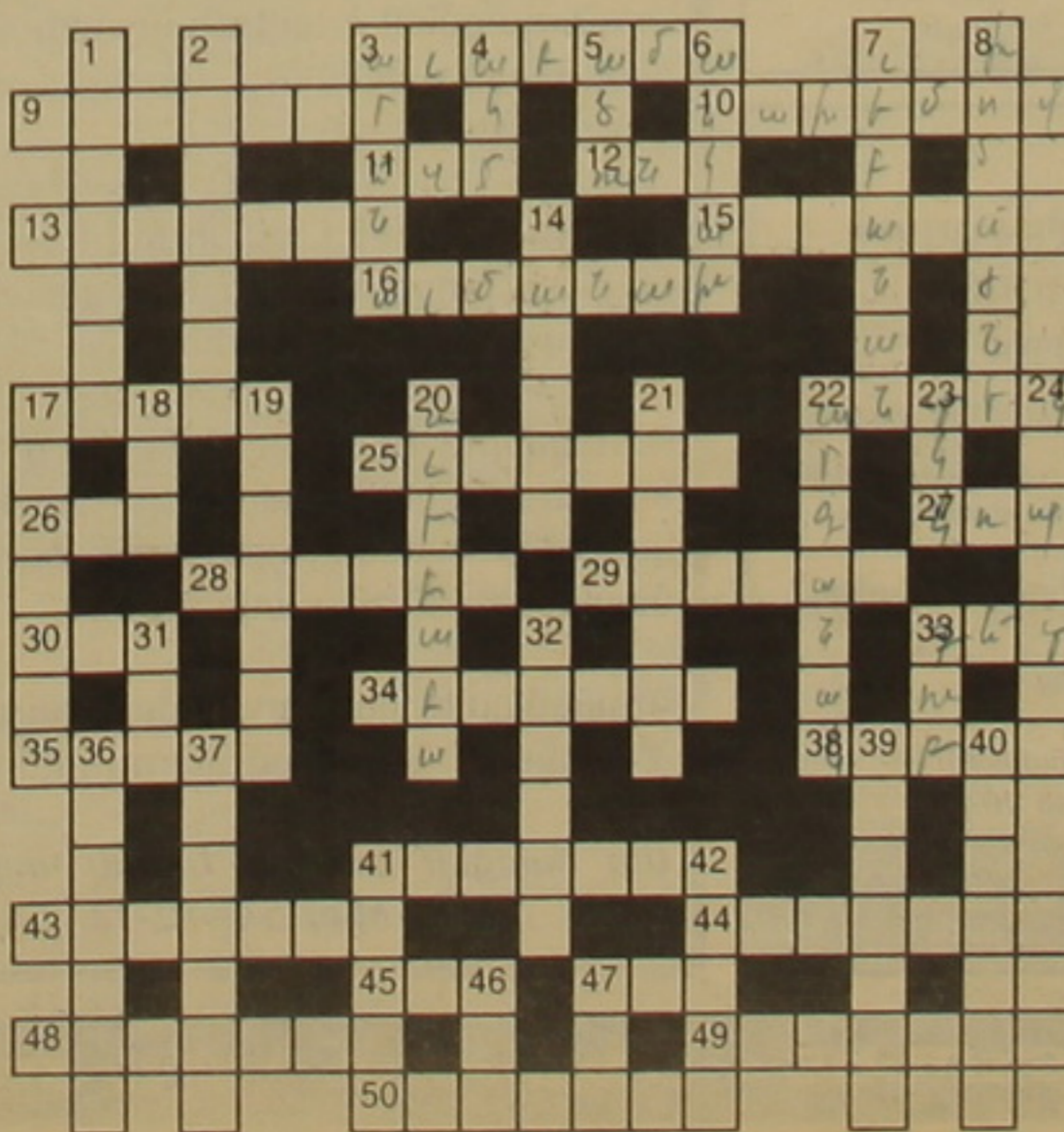
Մաս 3 փայլից

Մեր տղազած մախոդը 3 փայլանի խնդրի լուծումն է 1.e8L ԱԷ5 2.ԵԵ6; 1...ԱԷ3 2.ԵԵ2:

Նախորդ համարում տղազրված մրցանակային խաչքառի դասասխանները

- Ուղղահայաց
1. Գալա: 2. Դողե: 3. Սարո: 4. Հավր: 5. Բարո: 6. Լուծա: 7. Չոնի: 8. Ֆանա: 9. Ամարա: 10. Գանա: 11. «Անյար»: 12. Շանթ: 13. Չորու: 14. Գին: 15. Վիոլա: 16. Տկար: 17. Անգարա: 18. Մավր: 19. Լաոս: 5. Նիպարա: 20. Ուր: 21. Տարիֆ: 22. Իոնա: 4. Պեյսոն: 23. Ռիսա: 24. Ռոն: 25. Կար: 26. Տոբ: 27. Ասրոն: 28. Աֆեր: 29. Տիսան: 30. Լոբի: 31. Գսի: 32. Ադուն: 33. Եզր: 34. Ինի:

- Հորիզոնական
1. Մարդնա: 1. Մագա: 3. Վալեթ: 2. Ֆրան: 2ա. Վասման: 3 «Ամեն»: 4. Ալո: 5. Նիպոն: 6. Կանիոն: 7. Նարո: 8. «Նիկո»: 9. Լասվիա: 10. Արոն: 11. Ադալ: 12. Լորկա: 13. Սոն: 14. Սու: 15. Ինգմար: 16. Արա: 17. Ոչոն: 18. Մարտ: 19. Սիսալ: 20. Ագրա: 21. Բաֆֆ: 23. Տիր: 2. Ֆեր: 22. Տալ: 24. «Ոզնի»: 25. Եղբուհ: 26. Սուր: 27. Չան: 28. Նիս:

Ուղղահայաց

1. Նար-Դոս: «Վերջին մոնիկաներ» դասավանդի հեղինակը: 2. Պետություն Արևմտյան Աֆրիկայում: 3. Մրցատարած: 4. Հողի մակերեսի չափ: 5. Մարզ: ... 6. Ուրիշից կախում չունեցող, ինժեներություն: 7. Պետություն Մեծավոր Արևելքում: 8. Իրանի իսլամական հեղափոխության առաջնորդը: 14. Հավաքող փոփոխ թռչուն, ախար: 17. Ալ. Դյունայի վեպերից: 18. Գետ եվրոպայում: 19. Մարզ Ռուսաստանում: 20. «...ն եւ իր 40 ավազակները»: 21. Լեոնաբոբա Սեւանա լճի հյուսիս-արևելյան ափին: 22. Մասջուր: 23. Տարա: 24. Գյուղ Հայաստանում, Արևիկան ֆառից հյուսիս-արևելք: 31. Մարզագետի ծածկույթը: 32. Նախադասության անդամ: 33. Չան: ... 36. Վենետիկյան հիվանդություն: 37. Լեոնաբոբա Հայաստանում: 39. Վլանցո դուսր Սաթենիկին փայտեցող հայոց արհամ: 40. Արմավենու տերերի տեսով ձեւավորված զարդանիվ, ձակտնագար: 41. Բուրգայական ժայռափոր ճամբարներով հարուստ հնավայր Հնդկաստանում: 42. Տանը եւ ամենուրեք օգտագործվող անհրաժեշտ իր: 46. Դեմի: ... 47. Սուրենի որեզիդներ:

Հորիզոնական

3. Նահանգ ԱՄՆ-ում: 9. Նրա արձանը կանգնեցված է Փարիզի Շան գե-լից մայրուղու եւ ժան Գուտոն փողոցի միջև ընկած տարածքում Սիմոն: ... 10. Ռուս ծովակալ: 11. Ծայր, վերջ, սահման: ... 12. Կանթ: ... 13. Նրա հերոսը կոմիսար Մեգրեն է: 15. Արևմտյան Հայաստանում անուշահամ խնձորի տեսքով հայտնի բնակավայր: 16. Գրական ժողովածու: 17. Մարմնի մաս, ... 22. Չ. Խալափայի «Որե՛ղ էիր, մարդ Աստու» վեպի հերոսուհիներից: 25. Իսլամական ազգային խաղ: 26. Երկաթափական մարմին: 27. Ալեքսանդրի Եվրոպական մալեի ծածկույթը: 28. Արագիլի տեսակ: 29. «Պանծալի աղազ» կինոնկարի հայ ռեժիսորը: 30. Կաղ: 33. Ջիբ բնական հոսանք: 34. Բաժանորդը այլ բառով: 35. Հայաստանյան երգչախումբ «... հայոց»: 38. Հաստ չվան, դարան: 41. Շրտուսի օղեբան: 43. Նավահանգստային ֆառալ Կիբրոսում: 44. Դանթեի «Դժոխքում» նկարագրված վայրերից: 45. Ճարտարապետական տար: 47. «Կայծից ... կրնվի»: 48. Թանաքագետ, ... 49. Լեոնաբոբա «Դիմակահանդեսի» հերոսներից: 50. Այստեղ կրակը միշտ վառ է եղել:

Մրցանակային հաջող խաչքառը կտղազրվի «Ազգի» փետրվարի 10-ի համարում: Փորձե՛ք լուծել, եւ արժեքավոր մրցանակը Ձերն է:

Կազմեց է ԱԿՏԻՍՅԱՆԸ

ՕՐՈՎ ԻՆՏԵՆՏԻՎ

ԲԱՔՈՒ

Փորձագետները կանխատեսում են թուրք-ադրբեջանական հարաբերությունների վասթարացում

ԲԱՔՈՒ. 5 ՓԵՏՐՈՒՐ. ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Ադրբեջանի Միլի մեջլիսում ընդդիմությունը փորձում էր ավելի խիստ հայտարարություն հաստատել Ֆրանսիայի դեմ Հայոց ցեղասպանության ճանաչման առնչությամբ մասնավորապես կոչ անելով սենսական դատախազներ սահմանել Ֆրանսիայի դեմ ու հեռացնել Ֆրանսիային համաձայնագրահոսությունից: «Ազատություն» ռադիոկայանի հաղորդմամբ, այս առնչությամբ Ալիեյն ասել է. «Ռոնո մարդիկ փորձում են օգտագործել Ֆրանսիայի որոշումը սեփական իշխանությունն ամրապնդելու նպատակով: Եթե մենք փորձենք դատախազներ սահմանել Ֆրանսիայի դեմ, ինչպես դա ժողովում են մեր դիվեսանները, ապա դրանից կսուծի միայն Ադրբեջանը, քանի որ 289 մլն. դոլար արժողությամբ ֆրանս-ադրբեջանական սահմանադրությունը 222 մլն. արժանանում է Ադրբեջանից Ֆրանսիայի, եւ առեւտրական կադի

խազումը 222 մլն. դոլարի վնաս կհասցնի Ադրբեջանին»: Ալիեյի կարծիքով, խորհրդարանի օրենքը չի նշանակում, թե Ֆրանսիան անաչառ չի լինի ԵԱԿԿ Միսկի խմբում: Ալիեյը նշել է, թե 1998 թ. Ֆրանսիայի նախագահ Շիրակը կարողացել էր ՀՀ նախկին նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին համոզել, որ վերջինս ընդունի դարաբարյան կարգավորման փուլային սարքերակը, ինչն, ըստ Ալիեյի, նպաստավոր էր Ադրբեջանի համար: «Ժակ Շիրակն ավելի մեծ ներդրում ունի Ղարաբաղի հարցի կարգավորման գործում, քան մյուս դեկավարները», ասել է Ալիեյը: Նրա համոզմամբ, Շիրակը ցանկանում է զսնել հակամարտության արդար լուծումը:

Ըստ «Թուրան» գործակալության, Ալիեյի այս հայտարարությունները միաժամանակ ուղղված են Ադրբեջանի ընդդիմությանը եւ դատախազներ են Թուրքիայի ԱԳ նախարար Ջեմիլ այն մեկնաբանությանը, թե Ֆրանսիան ղեկ է հրաժարվի եռանախագահությունից: Ադրբեջանցի փորձագետները կանխատեսում են ադրբեջանա-թուրքական հարաբերությունների վասթարացում: Ըստ ադրբեջանական ընդդիմության, ղեկ է եռանախագահությունը բերել Պերմանիային, որը անաչառ կլինի: Միլի մեջլիսի դատախազները եւ ժողովակազմի անդամ Ասիմ Մուլլաբալան հայտնել է, թե դատախազները կհայտնեն Ֆրանսիայի եռանախագահության հարցը ներկայացնել Միլի մեջլիսի Բնակարանը: Եթե ԱՄՆ-ում ու Ֆրանսիայում հայերն ուժեղ համայնք ու լոբբիստական կազմակերպություններ ունեն, ապա Պերմանիայում հայկական համայնքի ազդեցությունը թույլ է, եւ դրանից զատ Պերմանիան նավթային շահեր չունի Ադրբեջանում: Ըստ Մուլլաբալանի, այս երկու հանգամանակները Պերմանիան դարձնում են ԵԱԿԿ նախագահության անփոխարինելի թեկնածու:

Մամբուլում կանխվել է Ֆրանսիայի հյուղաստության շենքի տայթեցումը

ՍՍԱՐԻՒԼ 14 ԴԵՍՏԵՐԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ. Թուրքիայի ոստիկանությունը հայտարարել է, որ կանխել է Մամբուլում Ֆրանսիայի հյուղաստության շենքի տայթեցումը: «Ամառուլու» գործակալության հաղորդմամբ, անցած գիշեր հյուղաստության անվասնությունն ադառող դառակախումբը վնասագործել է ասճանակ ու ծեռի 3

նոնակ ունեցող ահաբեկիչին: Նրան հարցախոնում է ծայրահեղական մահմեդական խմբավորումների գործերն ուսումնասիրող ոստիկանության բաժանմունքը: Հարցախոնության մանրամասները հայտնի չեն, մինչդեռ ըստ «Ամառուլու»-ի, միջադեղը կառված է Ֆրանսիայի կողմից Հայոց ցեղաստության ճանաչման հետ:

Մամբուլի դատախազության խոսնակն ասել է, թե այդ մարդն ասել է, որ ինքը հարբած էր ու շատ զայրացել էր, երբ հեռուստատեսությամբ լսել էր, որ Ֆրանսիան ճանաչել է Հայոց ցեղաստությունը: Ըստ խոսնակի, ծերակալված ընկերակազմից է չգրանցված զենք կրելու եւ այդ զենքից օգտվելու մեղադրանք:

Տայ փրկարարները հնդկաստանում

ԵՐԵՎԱՆ, 5 ՓԵՏՐՈՒՐ, ԱՐՄԵՆՊԵՆ: Փետրվարի 3-ին Մումբայ է ժամանել Հայաստանի սեյսմիկ դատախազության ազգային ծառայության «արագ արձագանքման քիմը» մասնակցելու Հնդկաստանի Արեւմտյան Գուջարատ նահանգում տեղի ունեցած աղետալի երկրաշարժի հետեւանների վերացմանը: 18 հոգուց բաղկացած հայ մասնագետների խումբը միացել է աղետի գոտում իրականացվող փրկարարական աշխատանքներին:

Հնդկաստանի կենտրոնական կառավարությունը եւ Գուջարատի նահանգային իշխանությունները դատախազության աջակցություն են ցուցաբերել հայկական ջոկատին ու իրենց երախտիքը հայտնել Հայաստանին՝ հնդկ ժողովրդին այս դժվար դրությունը եղբայրական օգնություն ծեռ մեկնելու համար:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը

մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

Վարորդի

Թեկնածուն ղեկ է ունենա զազ մակնիշի սեփական ավտոմեքենա, «C» կարգի վարորդական իրավունք է նվազագույնը երեք արվա վարորդական աշխատանքի փորձ: Գանահանվող փաստաթղթերն են ավտոմեքենայի սեփականության մասին իրավունք, վարորդական իրավունք եւ ինճակնետագրական (resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս. ք. փետրվար 9-ը, ժամը 17:45:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին հետեւյալ հասցեով՝ Մարալ Բաղրայան 40, 50ա սենյակ:

«Արամ Խաչատրյան» համերգարանի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՒՆԻԿ ՆՎԱԳԱՍՏՈՒՄԲ գեղարվեստական դեկավար եւ գլխավոր դիրիճոր Էդուարդ Թովիչյան

6 փետրվարի

Համերգը նվիրվում է Իրանի Խուլանական Հանրապետության հեղափոխության հաղթանակի 22-րդ տարեդարձին

Վ. Ա. Մոցարտ՝ «Գոն ժուան» օտերայի նախերգանք

Վ. Ա. Մոցարտ՝ Գաւառամուրի կոնցերտ քիվ 20

Մեծնակասար՝ Արմեն Բաբայանյան

Ն. Ս. Ռիմսկի-Կորսակով՝ «Շեքերեզադե» ջութակի մեծնակազը Միքելե Զովի

Գիրիժոր Էդուարդ Թովիչյան

համերգի սկիզբը ժ. 19:00

ՀՅՆ-ի 2000/2001 թթ. համերգաւրջանի հովանավոր Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն

Մրցույթ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարման դոկտրինը հայտարարում է մրցույթ

Պրոֆեսորի դատախազի համար, որին կարող են մասնակցել ներհոիցյալ մասնագիտությունների գծով գիտության դոկտորներ կամ թեկնածուներ. սենեսագետ 1, իրավագետ 1, Բաղրայան 1, ղեկական կառավարում եւ տեղական ինճակառարարում 1, անգլերեն լեզու 1:

Մրցույթին մասնակցելու համար ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

- 1) դիմում սնորեմի անունով,
- 2) անճնական թերթիկ,
- 3) հրատարակած գիտական աշխատանքների ցանկ,
- 4) ինճակնետագրություն,
- 5) դիմումների կրկնօրինակներ:

Գործերն ընդունվում են մինչեւ մարտի 10-ը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմել դոկտրինի գիտ. Բարսուկարին: Հասցեն 375028, Երեւան, Կիւնյան 8, հեռ. 22-89-62:

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ոււադրություն դարձրել հյուղաւոնոցն երի լողասենյակի նորոգմանը

Միգուցե այստեղ է Ձեր բիզնեսի հաջողությունը

«Կերամիկա» ընկերությունը բիսնեսությունը նորոգելու համար կրոն ընդունելու 1700 ամյակին նվիրված տնակասարությունների կադրակցությամբ հյուղաւոնոցային շինարարությամբ զբաղվող կազմակերպություններին բացառիկ հասուկ գնեւրով առաջարկում է լողասենյակի նորոգման համար անհրաճեւտ ամբողջական տեսականի:

Կերամիկական սալիկներ, կերամիկական գրանիտ, ծղրակներ, սանիտարական կերամիկա, լողասենյակներ, կախովի առաստաղներ, հարուկ սալիկներ, ջրապուրիչներ, հայտնիներ եւ հայտնի չապրաւներ

Դիմել մեզ, եւ մենք կանենք ամեն ինչ, որդեսդի կարողանաք ըստ դատաւարի ներկայանալ մեր հայրենակիցներին:

Հեռ. 61-63-00; Ֆախս. 62-65-37; 52-94-49
E-mail: imex-m@mbox.intarnet.com

YEREVAN-PARIS-LYON

SABERATOURS-SEVAN

ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻՑ-ԼՈՆԴՆ

Ավիասոմեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան» ճանկորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- Ավիասոմեր երեւանից ուղիղ չվերթով

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

Տրանզիտ Բաղրայանով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը:

- Գնացիկ տոմեր եվրոպայում
- Հյուղանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում
- Բճկական ադառողագրություն

375010, Բ. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (374 1) 52 54 48, 52 85 48, Ֆախս (374 1) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ NGO training and resource center

ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնը հայտարարում է հասարակական կազմակերպությունների (ՀԿ) գրանցման եւ վերագրանցման սկիզբը՝ Հայաստանի հասարակական կազմակերպությունների գարգացման ծրագիր ի աջակցություն ԱՄՆ ՄՀԳ «Սոցիալական անցման եւ աղետի գոտու ծրագրերի» ծրագրի օրջանակներում:

ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնը հրավիրում է սոցիալական եւ առաջնային առողջության դառողանման հիմնախնդիրներով զբաղվող բոլոր ՀԿ-ներին:

Գրանցվելով եւ վերագրանցվելով ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնում հասարակական կազմակերպությունները կստանան կենտրոնի ծառայություններից օգտվելու եւ ծրագրերին մասնակցելու հնարավորություն:

Գրանցման եւ վերագրանցման կարգի համար դիմել ԱՀՀ ՀԿ կենտրոնի Նասալյա Հարությունյանին:

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Եզնիկ Կողբացու 20, հեռ. 54-40-12, 54-40-13, 53-92-04